

RECEPȚIA, STAȚIONAREA ȘI DEPLASAREA CĂTRE ÎNAINTE, DOMENIU FUNCȚIONAL DETERMINANT AL SPRIJINULUI LOGISTIC ÎN OPERAȚIILE MULTINAȚIONALE

RECEPTION, STAGING AND ONWARD MOVEMENT DECISIVE FUNCTION OF LOGISTIC SUPPORT IN MULTINATIONAL OPERATIONS

Col.conf.univ.dr. Marilena Miorica MOROȘAN*

Procesul de Recepție, Staționare și Deplasare către Înainte reprezintă o fază decisivă a operației, deoarece reunește personalul, echipamentul și stocurile de materiale necesare, dislocate într-un teatru de operații și le constituie într-o forță credibilă pentru îndeplinirea misiunii.

The Reception, Staging and Onward movement is a critical phase of the operation because it brings together personnel, equipments and necessary materials, deployed to a theater of operations, which constitute a credible force for accomplishing the mission.

Cuvinte-cheie: dislocarea; logistica; receptia; staționarea; deplasarea.

Keywords: deployment; logistics; reception; staging; movement.

Pe timpul Războiului Rece, Armata americană s-a bazat foarte mult pe staționarea unor forțe în Europa, unde avea prepoziționate și stocurile necesare care să-i permită intervenția rapidă. După încheierea acestuia, pentru armata Statelor Unite s-a conturat necesitatea unor schimbări majore, în ceea ce privește misiunile sale, pentru a face față noilor provocări apărute la nivel mondial.

Doctrinile, structura forțelor și echipamentele necesare acestora s-au axat pe realizarea acestui deziderat. De asemenea, Statele Unite (SUA) și-a schimbat strategia militară atât la nivel național, cât și internațional ca răspuns la masivele turbulențe politice și economice de la nivel mondial.

După primul Război din Golf, SUA a adoptat politica proiecției forțelor, pornind de la învățăturile lui Sun Tzu, valabile și astăzi: *cel care ocupă terenul și așteaptă inamicul, se află în poziție de forță; cel care vine pe teren mai târziu și se aruncă în luptă e deja slăbit*¹. Astfel, proiecția forțelor nu era o misiune nouă, dar importanța sa

a fost reconsiderată, în „Manualul pentru operații” precizându-se: *elementul militar al puterii proiecției este proiecția forței, capacitatea demonstrată de a alerta, mobiliza, disloca, și opera în mod eficient oriunde în lume*². O primă operație în ceea ce privește proiecția forței de către SUA se consideră a se fi desfășurat, în timpul Războiului mexican (1946-1948), când a avut loc *o expediție majoră de atac cu amfibii peste mare*³.

Abilitatea, dar și capabilitățile necesare proiecției forțelor sunt esențiale pentru un stat care dorește ca armata să se desfășoare operații militare în afara granițelor proprii. Proiecția forței cuprinde o gamă de operații: mobilizarea, dislocarea, angajarea, sprijinul logistic, dezangajarea. Prin urmare, SUA a dezvoltat un proces complicat de dislocare pentru a maximiza eficiența și eficacitatea mijloacelor de transport, deoarece dislocarea reprezintă *mișcarea forțelor și materialelor din locul lor de origine până în Aria de operații (AO)*⁴.

Totodată, dislocarea fracționează unitățile în părți transportabile pe care le încarcă în mijloacele de transport și le reassemblează în unități gata de luptă. Pentru ca toate aceste activități să se

*Universitatea Națională de Apărare „Carol I”
e-mail: marlinmoro@gmail.com

desfășoare într-un timp cât mai scurt și în condiții optime, armata SUA a adoptat un nou concept, și anume *Recepția, Staționarea și Mișcarea către înainte* (*Reception, Staging, Onward movement – RSOM*).

Pe parcursul Războiului Rece, prepoziționarea stocurilor și prezența înaintată a forțelor a minimalizat rolul RSOM, însă Războiul din Golf a readus în prim plan importanța acesteia.

Și totuși, organizarea și desfășurarea unor activități specifice acestei operații au avut loc și pe timpul celei de-a doua conflagrații mondiale.

Pe timpul Campaniei din Africa de Nord, din iunie 1943, portul Alger a fost blocat de 30 de nave care așteptau să fie descărcate. Deși existau facilități pentru descărcarea simultană a mai multor nave, se opera doar una singură, era necesară o prioritizare a descărcării navelor, apoi îmbarcarea și trimiterea către front a trupelor și a echipamentelor, folosind calea ferată.

Generalul britanic Richard Gale a reușit să gestioneze situația, descărcând cele 30 de nave în 4 zile. Acest lucru a fost posibil adoptând următorul mod de organizare: după descărcarea unei nave, personalul, împreună cu echipamentul și proviziile erau imediat transferate în zone de triaj, fiind eliberate docurile portuare. La final, în baza cerințelor de pe front, acestea părăseau zona de staționare, fiind pregătit pentru continuarea mișcării și deplasare, acolo unde era nevoie.

Această situație reprezintă un elocvent exemplu privind impactul pe care îl are un mod deficitar de organizare și de executare a RSOM asupra operațiilor militare.

Un exemplu de executare în condiții foarte bune a RSOM a fost operația *OVERLORD* (06 iun.-25 aug.1944), care a permis aliaților debarcarea cu succes a forțelor în scopul eliberării Europei de Vest. Mai întâi au fost deplasate din SUA și staționate în Anglia acele forțe care urmau să fie debarcate în primul val pe plajele din Normandia. Pe timpul staționării, aceste trupe au fost organizate în unități conform misiunilor, au fost integrate sub o comandă unică și la momentul oportun au fost îmbarcate pe nave de desant și au invadat plajele din Franța.

În primul Război din Golf, timpul și rapiditatea au fost factorii determinanți. Pentru efectuarea tuturor activităților privind procesul de RSOM, pentru un batalion american, era nevoie de zece zile, iar pentru o divizie de douăzeci de zile. O

perioadă foarte mare ținând cont de faptul că în același timp inamicul avea destul timp pentru a-și asigura apărarea.

Acest lucru a demonstrat că viteza și eficiența cu care RSOM se desfășoară are potențialul de a afecta rezultatul operațiilor militare, ducând la necesitatea aprofundării acestui domeniu.

Astfel, în 1999, Armata americană editează un manual care stabilește cadrul doctrinar pentru RSOM, procesul prin care se generează puterea de luptă. Adesea privit ca o problemă de logistică, RSOM este „o provocare majoră care se bazează pe infrastructura logistică pentru executarea sa cu succes. În mediul proiecției forței, capacitatea de a executa orice misiune depinde în mare măsură de viteza cu care puterea de luptă poate fi constituită acolo unde este nevoie”⁷⁵.

Pornind de la faptul că fiecare operație majoră are propriul său tipar asupra RSOM și a impactului acesteia asupra desfășurării operației, RSOM putând periclita sau sprijini operațiile militare, NATO a preluat, de asemenea, această noțiune. RSOM a fost tratat la început ca un domeniu conex al sprijinului logistic, urmând ca începând cu 2012, când a apărut ultima ediție a Manualului logisticii NATO, să fie tratat ca un domeniu funcțional al sprijinului logistic alături de mișcare și transport.

Așa cum am precizat anterior, proiecția forțelor depinde de capacitatea de refacere rapidă și efectivă a puterii de luptă, după dislocarea materialelor și personalului în zona de desfășurare a acțiunilor militare. Aceasta se realizează prin recepția personalului și echipamentelor, realizarea joncțiunii personalului (care în mod normal se transportă aerian) cu echipamentele (care, de regulă, se transportă maritim), deplasarea acestei capabilități într-o locație în care poate deveni operațională și, în final, integrarea capabilității într-o forță militară destinată îndeplinirii misiunii stabilite.

Aceste operații, atunci când sunt analizate împreună, sunt cunoscute sub denumirea de *Recepție, Staționare, Continuarea Deplasării* (*Reception, Staging, Onward Movement – RSOM*). Atunci când se realizează în mod eficient, RSOM reprezintă un factor care influențează în mod hotărâtor capacitatea operațională a forțelor Alianței Nord-Atlantice (North Atlantic Treaty Organization – NATO). Tranziția rapidă a forțelor dislocate, din condiția de pasageri și încărcături, în forțe gata de luptă va permite angajarea rapidă a acestor forțe pentru asigurarea succesului în implementarea misiunii.

Consider că cel mai important beneficiu realizat prin joncțiunea efortului logistic individual este reducerea numărului de personal și echipamente dislocate (*logistic footprint*)⁶, în condițiile obținerii unor performanțe superioare și favorizarea înregistrării unor economii substanțiale în utilizarea resurselor vitale pentru țările membre NATO. Mai mult, luând în considerare faptul că unele dintre capacitățile logistice sunt rare chiar și în cazul Statelor Membre ale Alianței Nord Atlantice, această economie va favoriza angajarea simultană pentru asigurarea sprijinului logistic forțelor participante la un număr mai mare de operații.

Un alt aspect deosebit de important este importanța existenței infrastructurii destinate executării operației RSOM (porturi maritime, aeroporturi, zone de staționare). Atunci când infrastructura pusă la dispoziția Forței de Națiunea Gazdă (Host Nation – HN) a fost insuficientă pentru realizarea activităților de recepție și de staționare s-a observat preocuparea NATO pentru dezvoltarea facilităților existente în scopul facilitării fluxului de echipamente, materiale și personal. Contravaloarea acestor lucrări fiind suportată din bugetul comun al NATO, cu respectarea procedurilor financiare specifice.

Operația RSOM este *procesul de tranziție a forțelor dislocate în teatrul/zonă de operații pentru realizarea capacității de luptă necesară îndeplinirii cerințelor operaționale stabilite*⁷.

Forțele aflate în tranzit și cele de sprijin trebuie să înțeleagă complet particularitățile Recepției, Staționării și Continuării Deplasării (Reception, Staging and Onward Movement – RSOM) și impactul acesteia asupra planificării și execuției.

RSOM poate fi executată într-o largă varietate de medii operaționale. Diferențele vor fi generate de capacitățile particulare ale Națiunii Gazdă în care se desfășoară RSOM. Trebuie, de asemenea, acceptat faptul că Națiunea Gazdă nu poate sau nu vrea să asigure sprijinul necesar, ceea ce va conduce la generarea altor soluții pentru a executa RSOM.

În același timp, deși faza de recepție poate fi executată în facilități corespunzătoare și într-un mediu sigur și stabil, faza de continuare a deplasării pentru aceeași operație poate fi executată pe căi de comunicații aflate în stare precară sau într-un mediu ostil. Există o multitudine de factori care influențează planul RSOM incluzând „...disponibilitatea și existența infrastructurii și a Sprijinului Națiunii Gazdă, disponibilitatea suportului contractat pentru

operație, existența amenințărilor, amploarea și intensitatea operației”⁸. În consecință, fiecare plan RSOM va fi diferit, specific misiunii și va fi un produs al procesului de planificare operațională.

Planul RSOM poate să se bazeze în mod exclusiv pe capacitățile Națiunii Gazdă pentru realizarea sarcinilor sau poate implica deopotrivă utilizarea unui număr considerabil de forțe militare de sprijin. În situația în care Națiunea Gazdă are o infrastructură și resurse insuficiente pentru a oferi asistență, se utilizează o combinație de aranjamente care implică Națiunea Gazdă, formațiunile militare de sprijin și contractorii în funcție de durata operației și dimensiunea forței de înlocuire. Recepția poate avea loc fie în terminalele internaționale de transport naval și aerian sau, în egală măsură, într-un aeroport sau port cu o infrastructură aproape inexistentă.

Mediul operațional în care RSOM poate fi executată poate fi influențat de o multitudine de factori. Se impune ca planificarea și capacitățile destinate RSOM să poată fi adaptate. Pentru a realiza un răspuns oportun la fiecare schimbare se impune „...utilizarea pe scară largă a instrumentelor automatizate de planificare, urmărire și execuție”⁹, cum ar fi LOGFAS, pe parcursul tuturor etapelor. Câțiva dintre factorii care influențează procesul RSOM la nivelul JOA sunt: amenințările existente; existența Sprijinului Națiunii Gazdă; starea liniilor de comunicație; existența infrastructurii; terenul; vremea.

Intensitatea procesului RSOM se schimbă pe măsură ce fazele operației se modifică. Spre exemplu, la începutul intrării forțelor în teatrul de operații, RSOM poate fi redus ca amploare și poate fi executat de către forțele luptătoare folosind proceduri ad-hoc.

Transferul comenzii și controlului pentru unitățile care se dislocă și parcurg procesul RSOM reprezintă o provocare deopotrivă pentru acestea, cât și pentru care asigură sprijinul necesar realizării acestui proces. Comandantul care asigură executarea RSOM trebuie să dețină informații exacte privind subordonarea pentru a asigură capacitatea necesară realizării controlului mișcării și responsabilitățile pe linia protecției forței.

Consider deosebit de importante realizarea vizibilității și controlului fluxului pe măsură ce forțele se deplasează prin executarea RSOM.

Pe timpul constituirii forțelor pot fi înregistrate cereri semnificative pentru sprijinul de geniu al

forței în scopul asigurării infrastructurii necesare. În această etapă, cooperarea dintre unitățile de geniu și de sprijin logistic este crucială.

Multe dintre resursele necesare pentru executarea RSOM sunt folosite pe toată durata misiunii. Unele dintre aceste resurse sunt specifice operației și prin urmare pot face obiectul bugetării din fondurile comune ale Alianței. După ce operația a fost încheiată, o parte dintre aceste echipamente vor fi disponibilizate. Pentru acesta se impune stabilirea unor aranjamente referitoare la modul în care se realizează transferul echipamentelor care nu vor fi redislocate.

Activarea Zonei de Operații Întrunite impune stabilirea facilităților și dezvoltarea aranjamentelor privind comanda și controlul, astfel:

a) punctul de Debarcare: Portul de Debarcare Maritim (Sea Port of Disembarkation – SPOD); Aeroportul de Debarcare (Air Port of Disembarkation – APOD); Punctul Feroviar de Debarcare (Rail Point of Disembarkation – RPOD).

b) zona de Staționare: Zonă de Joncțiune a Echipamentelor cu Personalul (Marshalling Area – MA); Zonă de Regrupare (Assembly Area – AA); Destinațiile Finale (Final Destinations – FD).

c) aranjamentele privind comanda și controlul unităților aflate în tranzit.

Recepția este „...procesul de primire, descărcare, depozitare temporară și transport al personalului, echipamentelor și materialelor dislocate în teatrul de operații, printr-un punct de debarcare maritim, aerian sau terestru”¹⁰.

Recepția este etapa critică a unei operații RSOM. Execuția operațiilor în cadrul acestei etape începe odată cu ajungerea forțelor dislocate, a echipamentelor și a resurselor pentru susținere, într-un punct de debarcare și se încheie odată cu începerea deplasării acestora într-o zonă de staționare sau către destinațiile finale, sub controlul comandantului NATO desemnat. Procesul de recepție cuprinde două activități: pregătirea pentru executarea operațiilor de recepție și executarea acestor operații.

Operațiile de recepție în punctul de debarcare includ acele funcții necesare pentru primirea și procesarea personalului, echipamentelor și materialelor prin punctul de debarcare.

Consider punctele de debarcare drept noduri critice pentru sprijinul dislocării în Zona de operații întrunite. Recepția și capacitățile de transfer ale punctelor de debarcare influențează viteza, ordinea

de ajungere și tipul unităților care pot fi dislocate. Nodurile de recepție impun o organizare activă și o coordonare atentă, deoarece activitățile militare, naționale, internaționale și comerciale pot intra în competiție pentru capacități limitate. Relații clare de comandă și control și mecanisme de coordonare trebuie să fie stabilite pentru toate punctele de debarcare. În funcție de dimensiunea și de complexitatea operației vor fi stabilite aranjamente care să includă: conducerea; aeroportul de debarcare; portul de debarcare; punctele feroviare de debarcare.

Staționarea este „procesul de asamblare, păstrare temporară și organizare a personalului, echipamentelor și materialelor în unități care se pregătesc pentru continuarea deplasării”¹¹. În mod ideal, staționarea nu va fi executată în zonă de recepție, iar forțele nu vor continua deplasarea direct din această zonă. Forțele care se dislocă au capacitate limitată pentru executarea misiunii și nu sunt independente din punct de vedere al sprijinului logistic pe timpul staționării. Comandantul Forței Întrunite trebuie să garanteze asigurarea facilităților, susținerii, serviciilor de campanie și protecției, în conformitate cu prevederile OPLAN, până când unitățile care se dislocă realizează capacitatea de luptă dorită.

Procesul de staționare începe odată cu ajungerea personalului, echipamentelor și a stocurilor de susținere în zona de staționare, se concentrează pentru realizarea Capacității Operațional Inițiate (Inițial Operațional Capability – IOC) și se încheie odată cu începerea etapei următoare – continuarea deplasării. Staționarea include:

a) sosirea personalului, echipamentelor și resurselor pentru susținere din facilitățile pentru recepție, locul unde s-a restabilit integritatea unității;

b) echipamentele, încărcăturile și stocurile de materiale sunt recepționate, înregistrate și distribuite conform precizărilor logistice naționale și ale comandamentului Forței;

c) executarea verificărilor tehnice ale echipamentelor în vederea pregătirii etapei de continuare a deplasării;

d) pregătirea unității pentru continuarea deplasării și instruirea forțelor.

Zonele de staționare asigură facilitățile necesare, susținerea și sprijinul necesar unităților în scopul de a realiza nivelul operațional impus pentru executarea misiunii. Dimensiunea dislocării

și locațiile punctelor de debarcare și ale zonelor de regrupare pot impune utilizarea mai multor zone de staționare. Comandantul Forței Întrunite sau comandantul desemnat pentru RSOM poate stabili locații pentru staționare în scopul asigurării spațiului necesar și al concentrării resurselor pentru sprijinul operației.

Zonele de staționare sunt anumite locații situate de-a lungul liniilor de comunicație. Comandantul Forței Întrunite sau comandantul desemnat pentru RSOM precizează unde trebuie concentrate forțele și logistica înainte de a intra în JOA. În zona de staționare, nodurile de comandă și control trebuie să „permită monitorizarea situației forței, primirea rapoartelor, prioritizarea mișcării, furnizarea informațiilor referitoare la capacitatea de deplasare a unității și capabilitatea de îndeplinire a misiunii”¹².

Forțele pot solicita diferite nivele de asigurare a sprijinului logistic în funcție de durata procesului de staționare. Identificarea cerințelor de sprijin este un element esențial în procesul de planificare.

Continuarea deplasării este „procesul de mișcare a unităților, personalului și materialelor care le însoțesc din zonele de staționare și până în locațiile finale”¹³.

Continuarea deplasării poate fi multimodală și impune reasamblarea unității în locația finală. Continuarea deplasării poate solicita deopotrivă resurse de transport strategic și tactic pentru mișcarea unităților către destinație. Continuarea deplasării este finalizată atunci când toate elementele componente ale unității au ajuns în locația finală.

Continuarea deplasării presupune un sistem echilibrat și integrat de operații de transfer în terminalele de transport, controlul mișcării și operații de transfer a încărcăturilor. Procesul de continuare a deplasării include sprijinul logistic și Sprijinul Națiunii Gazdă. Comandantul Forței Întrunite stabilește prioritățile de execuție a acestei etape. Realizarea unui flux constant al forțelor și asigurarea oportună a informațiilor privind deplasarea acestora constituie elemente esențiale pentru procesul de continuare a deplasării. Următoarele capabilități sunt esențiale pentru asigurarea succesului acestui

proces: controlul mișcării; utilizarea rețelei de transport; comunicațiile; sprijinul logistic; sprijinul medical; protecția forței.

Deși RSOM poate reprezintă o operație de sine-stătătoare, este nevoie de furnizarea unui grad semnificativ de sprijin logistic, planificarea și execuția RSOM necesită, prin urmare, integrarea considerabilă unui suport logistic adecvat, în ceea ce privește mișcarea și transporturile, sprijinul națiunii gazdă.

NOTE:

- 1 Sun Tzu, *Arta Războiului*, 1994, p. 191.
- 2 U.S. Army, *Field Manual 3-0 Operations*, (Fort Leavenworth: 2000), p. 3-3.
- 3 James A. Huston, *The Sinews of War: Army Logistics 1775-1953*, 1st ed., Army Historical Series (Washington, DC: Center of Military History, 1966), p. 147.
- 4 U.S. Army, *Field Manual 3-0 Operations*, (Fort Leavenworth: 2000), p. 3-5.
- 5 *FM 100-17-3, Reception, staging, onward movement, and integration*, Department of the Army, Washington, 1999, p. 1-1.
- 6 *Allied Joint Doctrine for Logistics, AJP - 4(B)*, Bruxelles, 2009, art. 0210.
- 7 *Allied Joint Doctrine for the Deployment of Forces, AJP - 3.13*, Bruxelles, 2008, cap. 1, art. 0413.
- 8 *NATO Logistics Handbook*, 2012, p. 21.
- 9 *Ibidem*, p. 27.
- 10 *Allied Joint Doctrine for the Deployment of Forces, AJP - 3.13*, Bruxelles, 2008, cap. 1, art. 0413.
- 11 *Ibidem*, art. 0417.
- 12 *Ibidem*, art. 0428.
- 13 *Ibidem*, art. 0432.

BIBLIOGRAFIE

- FM 100-17-3, Reception, staging, onward movement, and integration*, Department of the Army, Washington, 1999.
- U.S. Army, *Field Manual 3-0 Operations*, Fort Leavenworth, 2000.
- Allied Joint Doctrine for the Deployment of Forces, AJP - 3.13*, Bruxelles, 2008.
- Allied Joint Doctrine for Logistics, AJP - 4(B)*, Bruxelles, 2009.
- NATO Logistics Handbook*, Bruxelles, 2012.